

CYKELFRÄMJANDET

Vad vi har gjort 2022

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

CYKEL

1934

FRÄMJANDET

Visa hänsyn till varandra. Foto: Hans Stoops

Innehåll

FÖR ETT BÄTTRE CYKELSVERIGE5

POLITISKT PÅVERKANSARBETE7

Yttranden och remisser
Debattartiklar
Höjdpunkter

PROJEKT 9

S.I.C.T.A 1.0
Cykelturer för alla: Digitalisering av
 Cykelfrämjandets cykelturer
Cykelvänlig skola
Cykelvänligast
Fjällvett för stigcyklister
Trans-Baltic Sea Bicycle Route
Rådet mot högersvängsolyckor
Bikeable city
Ökad och säker cykling – nu skapar vi trygga
cyklister!
Stigcykling för barn och unga med NPF
Cykling till och i naturen för alla åldrar
Stigbyggande med hållbarhet som mål

VERKSAMHET 13

Cykelturveckan
Kommunvelometern
Cyklistvelometern
Nationella persontransportrådet
Svenska Cykelstäder
Riksdagens Cykelnätverk
Svensk Cykling
Uppsatsstipendium
Frihet på cykel
Nationella cykelrådet

FÖRENINGENS MÅL 15

Vi behöver få fler kretsar/lokalföreningar
Vi behöver bli fler
Vi behöver bli yngre
Idébok
Tidningen Cykling
Facebook
Instagram
Cykelspåret
Cyklistvelometern
Kommunvelometern

Kornhamnstorget 1946. Fotograf: Lennart af Petersens. Stockholms stadsmuseum

För ett bättre Cykelsverige, där fler cyklar mer året om.

Under 2022 såg vi ett flertal bakslag för utvecklingen mot ett grönare, friskare och mer cykelvänligt samhälle. Klimatförändringarna gör sig ständigt påmind och pandemiåren innebar stora förluster av liv och hälsa både i Sverige och resten av världen. Här hemma visar också statistik att antalet cyklister som allvarligt skadas eller omkommer i trafiken ökar – till skillnad från alla övriga trafikantgrupper.

Samtidigt har det senaste året också visat att vi har både verktygen och viljan att skapa förändring. Pandemin fick många att upptäcka friheten i att cykla både i vardagen och på semestern. Tunga instanser som Klimaträttsutredningen, FN och Intergovernmental Panel on Climate Change har alla lyft fram satsningar på cykling som en viktig pusselbit i omställningen till ett mer hållbart samhälle.

2022 presenterade också Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) förslag till nationella mål för ökad cykling där de ser potential att fördubbla cyklingen till 2035. Ett ambitiöst mål som skulle innebära stora vinster för klimat, miljö och folkhälsa – och ett stort steg närmare vår vision om ett bättre Cykelsverige.

Cykelfrämjandets vision är ett Sverige där alla som vill ska ha möjlighet att cykla, oavsett vem man är eller var man bor. Idag hindrar bristande infrastruktur, otrygga trafiksituationer och otillräckliga incitament många från att välja cykeln.

För att nå vår vision krävs därför satsningar på bättre, säkrare och mer attraktiva cykelmiljöer i hela landet. Studier visar att det finns betydande potential för fler att cykla till viktiga målpunkter i vardagen.

Ökad cykling bidrar också till en rad positiva effekter för folkhälsa, miljö, klimat och tillgänglighet – vinster som gynnar både den enskilda cyklisten och samhället i stort.

Genom våra medlemmars engagemang, vår verksamhet och vårt politiska påverkansarbete verkar vi därför för ett bättre Cykelsverige – där fler kan cykla mer, året om och i hela landet.

HÖJDUNKTER 2022

1000 vuxna nybörjare har fått lära sig att cykla med hjälp av 400 volontärer och sommarjobbare.

Mer än **25 000** cyklister deltog i Cyklistvelometern, en återkommande undersökning där vi granskar och jämför landets kommuner utifrån cyklisternas egna erfarenheter.

200 arbetsplatser har fått hjälp att bli cykelvänligare genom Cykelvänligast, en nationell plattform för arbetsplatser som vill göra det enklare för medarbetarna att välja cykeln.

Tack vare stöd från gamla och nya medlemmar samlade Cykelfrämjandet in **100 000** kr till stöd för den humanitära kampanjen #BikesForUkraine.

Hundratals barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, liksom flyktingungdomar från Ukraina, har fått möjlighet att testa stigcykling.

Politiskt påverkansarbete

Cykelfrämjandet verkar för att politiker ska ta beslut som bidrar till att fler kan cykla, bland annat genom att lämna yttranden på utredningar och förslag, driva opinionsbildning och ha dialog med beslutsfattare. Här är några höjdpunkter från 2022.

YTTRANDEN & REMISSER

Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033
Remissvar 28 februari 2022

Utredning av mål för ökad cykling i Sverige

Kommentar 9 maj 2022

Nationell plan för transportinfrastrukturen 2022–2033

Kommentar 1 juli 2022

Bibehållet reseavdrag med vissa förstärkningar för arbetsresor med bil

Remissvar 27 oktober 2022

Transportstyrelsens slutredovisning av uppdrag att analysera regelfrågor så att andelen som reser med cykel kan öka

Kommentar 4 november 2022

EU:s nya tågpassagerarförordning

Remissvar 7 november 2022

Slutbetänkande SOU 2022:21 – Rätt för klimatet

Remissvar 7 november 2022

Utredning av mål för ökad cykling i Sverige

Remissvar 18 november 2022

Höjd mervärdesskatt på vissa reparationer

Remissvar 25 november 2022

Trafikanalys förslag som leder till transportsektorns omställning

Remissvar 17 december 2022

DEBATTARTIKLAR

”Avskaffa reseavdraget som gynnar bilpendling före kollektivtrafik”
Dagens Samhälle, 21 januari 2022

”Svenska städers framtid är att bli hållbara”

Replik till Kungliga Automobilklubben på DN Debatt, 15 augusti 2022

”Tillsätt en friluftslivsminister och stå fast vid utfästelserna om att öka friluftsanslagen”

Tillsammans med Svenskt Friluftsliv i Sydsvenska, 8 oktober 2022

”Landsbygdskommuner drabbas värst om reseavdraget behålls”

Tillsammans med 2030-sekretariatet och fler i Dagens Samhälle, 26 oktober 2022

COP27: PATH’s letter to governments and cities

Öppet brev till politiker i samband med COP27 i november 2022

”Visa oss er plan för klimatet, regeringen”

Tillsammans med Allians för rättvis klimatomställning (ARK) i Aftonbladet, 28 november 2022

HÖJDPUNKTER 2022

2022 blev det klart att det äntligen ska bli enklare att ta med sig cykeln på tåg i Sverige – efter många års kamp från cykelrörelsen.

2022 presenterade Statens väg- och transportforskningsinstitut förslag på nationella mål för ökad cykling – med siktet inställt på fördubblade cykelresor till år 2035.

Inför valet **2022** bad Cykelfrämjandet samtliga riksdagspartier att ta ställning till tio cykelpolitiska förslag. Enbart två av de åtta partierna säger ja till samtliga förslag – Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

2022 presenterade Klimaträttsutredningen sitt slutbetänkande där de bland annat lyfter fram behovet av bättre förutsättningar för att gå och cykla.

Cyklister vid Riddarhuset Stockholm. Foto: Mostphotos

Projekt

En stor del av vårt arbete bedrivs inom ramen för projekt och samarbeten. Genom dem kan vi bidra till att öka kunskapen om cykling och utveckla förutsättningarna för att cykla i Sverige.

S.I.C.T.A 1.0

Sustainable Innovation for Children Transporting Actively är ett projekt för att forska kring åtgärder för att öka barns cyklande som. Det har finansierats av Vinnova och letts av forskare på Luleå Tekniska Universitet.

CYKELTURER FÖR ALLA: DIGITALISERING AV CYKELFRÄMJANDETS CYKELTURER

Syftar till att öka tillgängligheten till naturupplevelser på cykel med fokus på inkluderande rutten av olika längd, underlag och svårighetsgrad för olika typer av cyklister. Inom projektet utvecklar vi ett digitalt bibliotek av cykelturer som är kvalitetssäkrade enligt allemansrätten samt principer för hållbara leder och som tar hänsyn till tillgänglighet för olika målgrupper. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag.

CYKELVÄNLIG SKOLA

Cykelfrämjandet har varit samarbetspartner i projektet Cykelvämlig skola som drivs av Svenska Cykelstäder. Projektet har under året vidareutvecklat plattformen cykelvämligskola. se för skolor som vill främja hållbara och hälsosamma skolresor för barn och ungdomar.

CYKELVÄNLIGAST

Arbetsgivare har en viktig roll att uppmuntra, stötta och att underlätta för sina medarbetare att cykla till och från jobbet. Stockholms stad och Cykelfrämjandet startade under 2019 projektet Cykelvämligast som Cykelfrämjandet tillsammans med Svenska Cykelstäder under 2022 lanserat som en nationell plattform i samarbete med flera kommuner och regioner.

 CYKELPARKERING	 TÄNSTCYKLAR	 CYKELHÄLMAR	 CYKELPUMP	 CYKELMÖD
 CYKELVERKTIG	 CYKELUTRUSTNING	 STYRDOCUMENT	 MÄTNING	 CYKELAKTIVITET
 ELCYKLAR	 TÄNSTCYKLAR	 KOMPRESSORPUMP	 STYRDOCUMENT	 LEDARSKAP
 TRYGGHETSSTUDI	 TORKA KLÄDER	 DÖRRÖPPHÄRE	 CYKELRAMP	 CYKELVERSTAD

FJÄLLVETT FÖR STIGCYKLISTER

Handlar om att uppmärksamma cyklister på hur de kan förbereda sig inför fjällbesöket för att försäkra att det görs på ett tryggt och hållbart sätt, både för individ och fjällmiljö. Med stöd av aktörer i fjällvärlden utvecklar vi kommunikationsmaterial riktat till målgruppen för att bidra till säkrare och trevligare fjällupplevelser för alla. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag.

TRANS-BALTIC SEA BICYCLE ROUTE

Trans-Baltic Sea Bicycle Route är ett samarbetsprojekt för att utveckla en cykelturistled mellan Stockholm och St. Petersburg, tvärs över Östersjön med stöd från Svenska Institutet.

Stigcykling för barn och unga med NPF. Foto: Christopher Lanaway

RÅDET MOT HÖGERSVÄNGS-OLYCKOR

Projektet hade som syfte att höja trafiksäkerheten för cyklister genom att uppmärksamma konflikten mellan cyklar och tunga motorfordon vid högersväng. Projektet har finansierats via Trafikverkets Skyltfond och avslutades i början av 2022.

BIKEABLE CITY

Sveriges befolkning rör på sig allt mindre, med ökad risk för fysisk och mental ohälsa. Den potential som finns i att cykla och gå till skola, arbete och ärenden har en potential att utnyttjas mer än vad som sker idag. Projektet är en modell för stadsområdesutveckling för aktiv transport och vardagsmotion med stöd från Vinnova.

ÖKAD OCH SÄKER CYKLING – NU SKAPAR VI TRYGGA CYKLISTER!

Projektet är en fortsättning på ett tidigare projekt och är finansierat av Trafikverket. Det riktar sig till både till vuxna nybörjarcyklister och till de av Cykelfrämjandets kretsar som bedriver cykelkursverksamhet för vuxna nybörjare. Sammanfattningsvis går projektet ut på att stötta kretsarnas cykelkursarbete, samt att anordna både nybörjar- och fortsättningskurser för målgruppen.

STIGCYKLING FÖR BARN OCH UNGA MED NPF

Projektet syftar till att möjliggöra för barn och unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (NPF) att testa stigcykling. Målsättningen är att flertalen deltagare fortsätter att cykla regelbundet då det kan ge positiva hälsoeffekter. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag.

CYKLING TILL OCH I NATUREN FÖR ALLA ÅLDRAR

Projektet stödjer kommuner, regioner och organisationer i planeringen och skapandet av sammanhängande långdistansleder för rekreatiönsändamål och den infrastruktur som krävs för att cykeln ska vara ett naturligt val för besök till och i naturområden både nära tätort och på landsbygden. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag

STIGBYGGANDE MED HÅLLBARHET SOM MÅL

För att fler ska kunna njuta av Sveriges natur krävs bättre leder. Det behövs bättre förståelse för vilka metoder man kan använda för att skapa och underhålla hållbara stigar och leder. Vi kommer att utbilda stigbyggare, kommuner, ledförvaltare och myndigheter i de beprövade strategier och tekniker som gör leder hållbara för många besökare över många år. Projektet finansieras av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag.

Verksamhet

Vissa projekt har övergått till att bli löpande eller återkommande aktiviteter och en del av föreningens kärnverksamhet där syftet är att vidmakthålla och utveckla dessa.

CYKELTURVECKAN

Sedan 1983 har Cykelfrämjandets evenemang Cykelturneen varje sommar samlat hundratals cykelglada deltagare som vill upptäcka Sverige på cykel. År 2022 hölls CTV i Ulricehamn med runt 150 deltagare.

KOMMUNVELOMETERN

En nationell granskning och jämförelse av kommuners arbete med cykelfrågor. Syftet är att kunna jämföra nuläget i en kommun gentemot andra kommuner, se förändringar över tid samt belysa områden där det finns förbättringspotential. 2022 deltog 55 kommuner i undersökningen, något färre än rekordåret 2021 med 57 deltagande kommuner.

CYKLISTVELOMETERN

En nationell nöjdhetsundersökning där alla cyklister i Sverige har möjlighet att tycka till om cykelförutsättningarna där de cyklar mest. Genomförs vartannat år, senast 2022 då enkäten besvarades av 25 275 cyklister som tyckt till om 115 svenska kommuner. Cyklistvelometern möjliggörs med finansiering av Trafikverkets bidrag till ideella organisationer

NATIONELLA PERSONTRANSPORT-RÅDET

Cykelfrämjandet ingår i Trafikverkets Nationella persontransportråd, ett forum för dialog med samverkanspartners för att diskutera gemensamma frågor med fokus på personresor med exempelvis kollektivtrafik, gång, cykel och bil.

SVENSKA CYKELSTÄDER

Svenska Cykelstäder är en förening som idag utgörs av ett 37 kommuner, 7 regioner och associerade organisationer som målmedvetet arbetar för ökad och säkrare cykling. Cykelfrämjandet sköter föreningens kansli.

RIKSDAGENS CYKELNÄTVERK

På uppdrag av Svensk Cykling har Cykelfrämjandet organiserat ett seminarium för Riksdagens cykelnätverk under hösten 2022 på temat transporteffektivitet.

SVENSK CYKLING

Cykelfrämjandet deltar i Svensk Cyklings styrelse som är en paraplyorganisation. Den samlar Cykelbranschen, Cykelfrämjandet, Svenska Cykelförbundet, Naturskyddsföreningen, Vätternrundan och Svenska Cykelstäder till en stark röst för Cykelsverige.

UPPSATSSSTIPENDIUM

Cykelfrämjandet delar ut ett stipendium på 10 000 kr till den bästa uppsatsen på temat cykling som examinerats under föregående år. 2022 gick stipendiet till Simon Jändel och Albin Kvarnefalk från Skolan för arkitektur och samhällsbyggnad vid KTH i Stockholm för deras kandidatuppsats *Brunnars påverkan på cyklisters körbeteende: En kvantitativ undersökning kring cyklisters körbeteende vid passage av brunnslöck på dubbelriktade cykelbanor*.

FRIHET PÅ CYKEL

Vi tycker att det är en självklarhet att alla ska få möjlighet att lära sig cykla. Inom vår verksamhet Frihet på cykel anordnar vi cykelkurser för vuxna nybörjare runt om i landet.

NATIONELLA CYKELRÅDET

Ett samverkansforum för ökad och säker cykling med 13 medlemsorganisationer, där Trafikverket står för ordförandeskapet och där Cykelfrämjandet ingår.

Föreningens mål

Vi vill vara en aktiv förening som deltar i samhällsdebatten och lyfter fram de möjligheter som cykeln innebär. Genom fler medlemmar och större räckvidd kan vi bli en starkare röst för cykling. Här följer vi upp beslutade mål för föreningens verksamhet.

FLER KRETSAR/LOKALFÖRENINGAR

2021 hade vi runt 20 aktiva kretsar runt om i landet från norr till söder. Kretsarna är grunden för att kunna nå ut och rekrytera fler medlemmar lokalt. Under 2022 valde tyvärr ett flertal kretsar att lägga ner.

Mål: Starta 1–2 nya kretsar/lokalföreningar per år.

Resultat 2022: Totalt 16 kretsar vid årets utgång, en nedgång från 22 vid årets början.

VI BEHÖVER BLI FLER

Medlemsantalet i Cykelfrämjandet har inte haft samma ökning som cyklandet i Sverige har haft. Medlemmarna utgör den ekonomiska grunden för vår verksamhet och bidrar till att stärka vår röst för cykling.

Mål: Fördubbla antalet medlemmar till 10.000 år 2025.

Resultat 2022: Totalt 6547 vid årets utgång, en uppgång från 5713 vid årets start.

VI BEHÖVER BLI YNGRE

Vi behöver få en förnygring av våra medlemmar och lokalföreningarnas styrelser.

Mål: Rekrytera två studerande till både riks- och alla lokalföreningars styrelser.

Resultat 2022: Det är för närvarande inga studenter med i riksstyrelsen. Målet har ej följts upp på lokal nivå.

IDÉBOK

En del lokalföreningar är mer verksamma än andra. För att få fler att vara aktiva behöver vi tillgängliggöra inspiration och verktyg.

Mål: Ta fram en digital Idébok över de aktiviteter som bedrivs av våra kretsar.

Resultat 2022: Arbetet är påbörjat och kommer att fortsätta under 2023.

TIDNINGEN CYKLING

Tidningen kommer ut med 4 nummer per år och är en viktig kanal för att nå ut till våra medlemmar.

Mål: Sälja fler annonser för att säkra tidningens finansiering.

Resultat 2022: Under 2022 såldes 21 annonser till ett värde av 133 600 kr. Det kan jämföras med 20 annonser till ett värde av 106 400 kr under 2021.

MEDLEMSANTAL

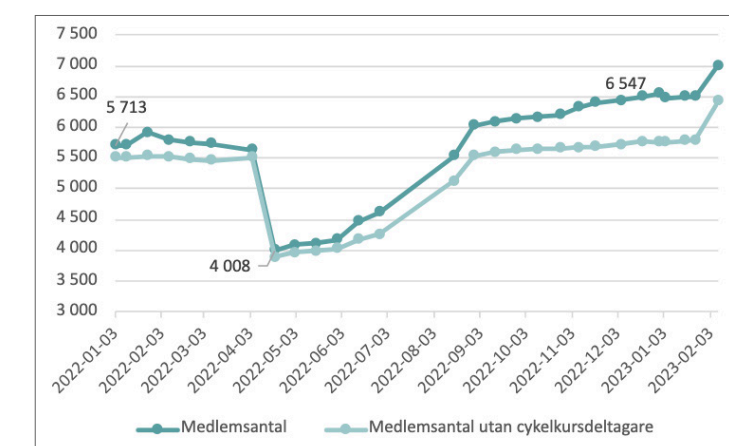

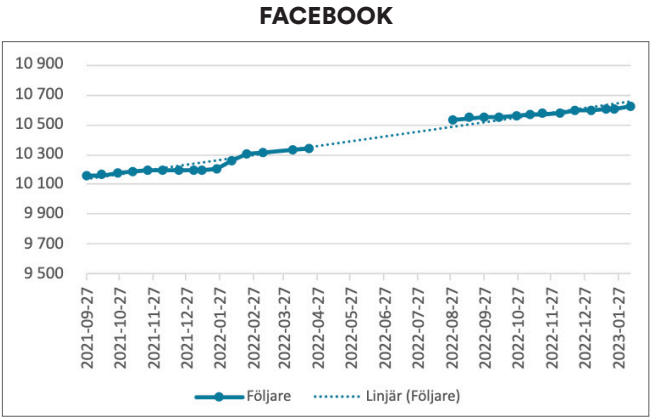

Foto: Tobias Cornille, Unsplash

FACEBOOK

Cykelfrämjandets sida på Facebook har i dagsläget ca 10 000 följare och 10 000 personer som "gillar" sidan.

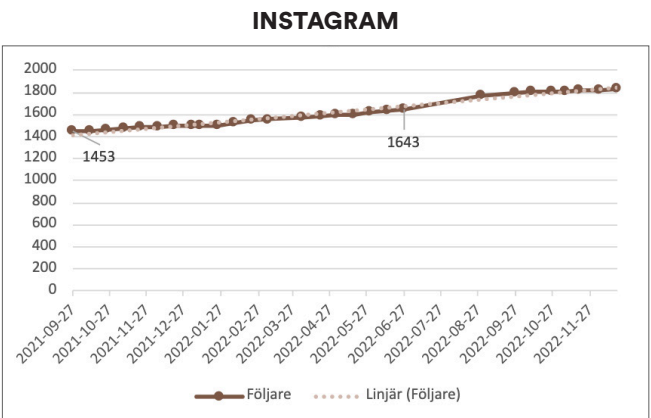
Mål: Fördubbla antalet följare och gillare till 20 000 år 2025.
Resultat 2022: Vid årets utgång var antalet följare 10 592.

INSTAGRAM

Cykelfrämjandets konto på Instagram har i dagsläget cirka 1000 följare.

Mål: Cykelfrämjandet har 10 000 följare år 2025.
Resultat 2022: Vid årets utgång var antalet följare 1838.

CYKELSPÅRET

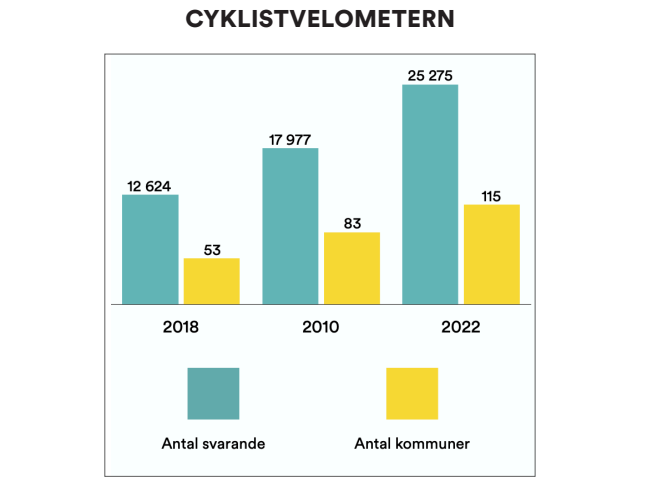
Cykelspåret är en populär cykelled längs Sveriges ostkust som sträcker sig över 250 mil, mellan Ystad och Haparanda.

Mål: Påverka så att den finns på alla digitala karttjänster som visar cykelvägar.
Resultat 2022: Cykelfrämjandets kansli arbetar fortsatt med frågan, främst inom ramen för EuroVelo-nätverket.

CYKLISTVELOMETERN

Är en webbaserad enkät som genomförs vartannat år där cyklister kan sätta betyg på sin egen kommun. 2020 var det 17 977 cyklister som tyckte till och resultatet kunde sammanställas för 83 kommuner.

Mål: Öka antalet till 20 000 personer och 100 kommuner till 2022.
Resultat 2022: Under 2022 hade Cyklistvelometern 25 275 respondenter och resultat kunde tas fram för 115 kommuner.

KOMMUNVELOMETERN

Kommunvelometern har utvecklats till ett sätt för kommuner att "tävla" om att bli bäst på cykel i landet. Under årens lopp har fler än 100 kommuner varit med. 2021 deltog 57 kommuner.

Mål: Öka antalet till minst 60 deltagande kommuner 2022.
Resultat 2022: Under 2022 deltog 55 kommuner i Kommunvelometern.

Om Cykelfrämjandet

Cykelfrämjandet är en ideell föreningen som verkar för en bättre, säkrare och mer attraktiv cykelmiljö. Våra medlemmar är organiserade i ortskretsar, från norr till söder, och står för en viktig del av engagemanget. Genom medlemmarnas engagemang, vår verksamhet och vårt politiska påverkansarbete vill vi skapa ett bättre Cykelsverige där fler kan cykla mer, året om och i hela landet.

Cykelfrämjandets mål har sedan starten 1934 varit att samla alla sorters cyklister. Det är fortfarande vår ledstjärna och vårt motto. Välkommen även du att engagera dig i vår verksamhet.

Cykelfrämjandet
Järnvägsgatan 36
131 54 Nacka
cykelframjandet.se